

— Vgl. विश्वदेव, विश्वदेवक.

विश्वदेवता f. pl. die *Viṣve Devāḥ* *GAṬADH.* in Verz. d. Oxf. H. 190, a, 33.

विश्वदेवेनत्र adj. von den *Viṣve Devāḥ* geführt VS. 9, 35.

विश्वदेववत् (von विश्वदेव) adj. mit allen Göttern verbunden AV. 19, 18, 10.

विश्वदेवस्तु m. N. eines Ekāha *Ācṣ. Ca.* 9, 8, 7.

विश्वदेव्य adj. auf alle Götter bezüglich, bei allen Göttern beliebt u. s. w.: Agni RV. 1, 148, 1. 3, 2, 5. Bṛhaspati 3, 62, 4. Pūshan 10, 92, 13. कृष्ण 1, 162, 3. समुद्र 110, 1.

विश्वदेव्यावत् adj. dass. RV. 10, 170, 4. *देव्यावती* P. 6, 3, 131. VS. Prāt. 3, 116. VS. 11, 61. Bṛhaspati 38, 8. Soma Kāṭ. Ca. 10, 5, 9. 7, 14. mit den *Viṣve Devāḥ* verbunden: Indra Ait. Br. 2, 20. *Çāṅkh.* Ca. 6, 7, 10. 9, 14.

विश्वदेव adv. die *Viṣve Devāḥ* zur Gottheit habend; n. das *Nakṣatra* *Uttarāśādhā Varāṇ.* Bṛh. S. 7, 2. विश्वदेव v. 1.

विश्वदेवत dass. *Varāṇ.* Bṛh. S. 71, 11.

विश्वेदाकम् adj. Alles milchend: धेनु RV. 6, 48, 13.

विश्वद्यच् s. विश्वद्यच्.

विश्वेध und विश्वेधा (von विश्व) adv. auf alle Art, allezeit RV. 1, 63, 8. 141, 6. 174, 10. 4, 16, 18. 5, 8, 4. 7, 22, 7. 9, 79, 2. — Vgl. विश्वरु, विश्वका, विश्वका.

विश्वधर m. N. pr. des Vaters von Harinātha Verz. d. Oxf. H. 206, b, 9, 10.

विश्वधरण n. die Erhaltung des Weltalls *Rāṅa-Tar.* 1, 139.

1. विश्वधा adv. s. विश्वध.

2. विश्वेधा adj. nach dem Comm. so v. a. विश्वं दधाति VS. 1, 2, v. 1. für विश्वधापस् der TS. — f. gaṇa कृत्वादि zu P. 4, 4, 62; vgl. विश्वध.

विश्वधातरु nom. ag. Allerhalter: श्रपौ देव्य ऋषीणा विश्वधात्र्यः HARIV. 7794.

विश्वधामन् n. die allgemeine Heimath *Çvetācṣ.* Up. 6, 6.

विश्वेधापस् adj. allnährend, allerhaltend RV. 1, 73, 3. 3, 55, 21. 5, 8, 1. 7, 4, 5. पृथिवी 2, 17, 5. AV. 12, 1, 27. रयि RV. 8, 5, 15. 7, 13. — 10, 83, 6. 122, 1. 6. 176, 1. AV. 3, 22, 2.

विश्वधार m. N. pr. eines der 7 Söhne des Medhātithi und eines nach ihm benannten Varsha *Bhāc.* P. 5, 20, 25.

विश्वधारिणी f. die Erde (Alles tragend) *Çabdārthak.* bei Wilson.

विश्वधावीर्य adj. auf alle Art wirksam AV. 5, 22, 3. 19, 39, 10.

विश्वधृक् adj. Alles tragend, — erhaltend Ind. St. 2, 99, N. 4.

विश्वधृत् adj. dass. ebend.

विश्वेधेन adj. alltrinkend RV. 4, 19, 2. 6.

विश्वधेनु s. विश्वधेनव, विश्वधेनव.

विश्वधनगर m. N. pr. eines Mannes *Dhūrta.* 70, 12. fgg.

विश्वधनर adj. = विश्वे नरा यस्य सः P. 6, 3, 129. — Vgl. विश्वानर.

विश्वनाथ m. 1) Allbehüter, Allherrscher, Bez. Çiva's *Çabdār.* im *ÇKDn.* Verz. d. Oxf. H. 128, a, 11. 141, a, 21. 146, b, 2. 149, b, N. 2. 257, b, 36. Verz. d. B. H. No. 1242. — 2) N. pr. verschiedener Männer *Colbr.* Misc. Ess. I, 262. II, 57. 452. fgg. HALL 23. 78. 113. 181. Verz. d. Oxf. H. 121, a, No. 212. 239, No. 576. fgg. 283, b, No. 663. fgg. 333, b, No. 785. 337, b, No. 794. 341, a, 38. 378, a, No. 376. 380, a, 5. Verz. d. B. H. No. 245. 268. 680. 693. 700. 815.

823. Verz. d. Tüb. H. 13. Verz. d. Cambr. H. 42. 58. *Kshiric.* 6, 17. 7.

9. *चक्रवर्तिन्* Wilson, Sel. Works I, 168. *त-कालंकार* GILD. Bibl. 414. *दीलित* Verz. d. Oxf. H. 141, a, 14. *देव* 341, b, N. HALL 17. *देवस* Verz. d. B. H. No. 871. *पञ्चाननभट्टाचार्य* *Bhāṣā-* PAR. in der Unterschr. *पञ्चाननभट्टाचार्यतर्कालंकार* HALL 73. *पण्डित* 192. *भट्ट* 176. *भट्टाचार्य* GILD. Bibl. 416. HALL 22. 38. *राय* *Kshiric.* 26, 9. *सिंह* Notices of Skt Mss. 41. — Vgl. भावाविश्वनाथदीलित.

विश्वनाथनगरी f. die Stadt *Viṣvanātha's* d. i. *Kācī* Verz. d. B. H. No. 1342. *स्तोत्र* ebend.

विश्वनाथीय adj. von *Viṣvanātha* verfasst Verz. d. Oxf. H. 239, b, 4.

विश्वनाभ m. ein N. *Vishṇu's* Verz. d. Oxf. H. 185, a, 4.

विश्वनाभि f. der Nabel des Weltalls *Bhāc.* P. 2, 2, 25.

विश्वनामन् adj. allnamig AV. 7, 75, 2.

विश्वतर (विश्वम्, acc. von विश्व, + तर) 1) adj. Alles überwindend: Buddha *Vjutr.* 2. — 2) m. a) N. pr. eines Fürsten mit dem patron. *Saushadmana* Ait. Br. 7, 27. 34. — b) als *ज्ञातक* *Çākjamuni's* *Vāipi* im Comm. zu H. 233. *Ġātakamālā* 24.

विश्वपत m. N. pr. eines Autors mystischer Gebete Verz. d. Oxf. H. 101, b, 3.

विश्वपति m. Herr des Alls: *Mahāpurusha* HARIV. 14120. *Kṛṣṇa* WEBER, *Kṛṣṇaś.* 295. N. eines Feuers MBH. 3, 14193.

विश्वपद् (°पाद्) in der Stelle विश्वपातम् HARIV. 14120, wo aber die neuere Ausg. richtig विश्वपास्तम् liest.

विश्वपर्णी f. *Flacourtia cataphracta* Roxb. *Rāṅa.* im *ÇKDn.*

विश्वपा adj. Decl. P. 6, 4, 140. Schol. VOP. 3, 42. Alles schützend HARIV. 14120 nach der richtigen Lesart (s. u. विश्वपद्).

विश्वपाचक adj. Alles kochend, Beiw. des Feuers *Mārk.* P. 99, 46.

विश्वपाणि m. N. pr. des 8ten *Dhjanibodhisattva* *Burn.* Intr. 117.

विश्वपातर m. Allschützer, N. einer Gruppe von Manen *Mārk.* P. 96, 46.

विश्वपादशिरोग्रीव adj. dessen Füße, Kopf und Hals aus dem Weltall gebildet sind *Mārk.* P. 42, 2.

विश्वपाल m. N. pr. eines Kaufmanns Verz. d. Oxf. H. 73, b, 22.

विश्वपावन 1) adj. (f. ई) allreinigend: श्रपः *Bhāc.* P. 8, 20, 18. धूप *PAṆĀR.* 2, 4, 29. — 2) f. ई ein N. der Tulasi Verz. d. Oxf. H. 24, a, 27.

विश्वपिम् adj. allschmückend RV. 7, 57, 3. allgeschmückt: रथ 75, 6.

विश्वपुष् adj. allgedethlich RV. 8, 26, 7.

विश्वपूजित 1) adj. allgeehrt. — 2) f. श्री ein N. der Tulasi Verz. d. Oxf. H. 24, a, 27.

विश्वपेशस् adj. allen Schmuck enthaltend, mit allem Schmuck ausgestattet: राया RV. 1, 48, 16. धियम् 61, 16. धनु कृत्ते वसुधितो येमाते विश्वपेशता 4, 48, 3.

विश्वप्रकाश m. Allerheller, Titel eines Wörterbuchs des *Maheçvara* *Colbr.* Misc. Ess. II, 58. *MED.* Anh. 3. Verz. d. Oxf. H. 108, b, No. 169. 110, b, 17. 113, b, 7. 136, b, No. 333. 187, b, No. 428. 188, b, 37 und No. 429. 192, a, 18. 196, a, 22. b, 2. Verz. d. B. H. No. 802. fgg. HALL in der Einl. zu *Viśavād.* 46.

विश्वप्रकाशिन् m. dass. Verz. d. Oxf. H. 323, a, No. 765.

विश्वप्रबोध adj. allerweckend, allerleuchtend *Bhāc.* P. 4, 24, 35.